

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน
เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

A Study of Innovative Leadership among School Administrators as Perceived by
Teachers in Nongki District under Buriram Primary Educational Service Area Office 3

จิรพร แฟมไธสง* และ ขวลิต เกตุกระทุม**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*,**

Chiraporn Faemthaisong* and Chavalit Ketkratum**

Faculty of Education Vongchavalitkul University*,**

Corresponding author E-mail: Chiraporn_fae@vu.ac.th

(Received: March 24, 2024; Revised: April 17, 2024; Accepted: April 28, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 183 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามอยู่ที่ 1.00 ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไม่แตกต่างกัน และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การรับรู้ของครู

Abstract

This research aims to achieve two objectives: first, to examine the perception of innovative leadership among school administrators as viewed by teachers in the Nongki District, which falls under the jurisdiction of Buriram Primary Educational Service Area Office 3; and second, to analyze the differences in perceptions of innovative leadership among these administrators, categorized by the teachers' work experience and the size of the schools involved. The samples were collected from 183 educators in Nongki District through the application of the stratified random sampling technique. Data was gathered through a questionnaire employing a 5-level rating scale, achieving an item objective congruence index of 1.00 and an overall reliability score of 0.98. The metrics employed in the analysis of data included percentages, means, standard deviations, and the F-test. We conducted a comparative analysis of the differences in pairs utilizing Scheffe's method.

The findings are outlined as follows: 1) Teachers within the Buriram Primary Educational Service Area Office 3 observed that the perception of innovative leadership among school administrators in the Nongki District was notably high. The scores, arranged in descending order, were as follows: risk management, vision change, teamwork and participation, creative thinking, information and communication technology, and fostering an innovative organizational atmosphere. 2) The perceptions of teachers regarding innovative leadership among school administrators in Nongki District, as governed by the Buriram Primary Educational Service Area Office 3, revealed notable variations categorized by work experience, with statistically significant differences observed at the .05 level. Upon a thorough examination of each aspect, we discerned no notable differences, save for the utilization of information and communication technology and the fostering of an innovative organizational atmosphere. Teachers in Nongki District, operating under the auspices of Buriram Primary Educational Service Area Office 3, recognized the presence of innovative leadership among school administrators, a phenomenon that was classified according to the size of the schools. Various facets of fostering an innovative organizational environment did not exhibit statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Innovative Leadership, Perception of Teacher

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในยุคไร้พรมแดน ความรู้ วิทยาการทุกอย่างรอบ ๆ ตัว เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งทุกสิ่งจึงต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกันทั้งทางด้านสังคม ศาสนา เศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงโลกในปัจจุบันสังคมและเศรษฐกิจ ในขณะที่ฐานความรู้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้มีความเจริญก้าวหน้าทันกับกระแสโลกในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด และเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จในการพัฒนาการจัดการศึกษามุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในสายวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสร้างหรือส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนางานเกิดเป็นกลยุทธ์ในด้านการบริหารจัดการรวมไปถึงการพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการคิดค้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ภายใต้การสนับสนุนการส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งปัจจุบันครูผู้สอนก็ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเพื่อให้พัฒนาตนเอง และจัดการเรียนการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์เน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนยุคใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำนโยบายแนวทางการดำเนินงานและบริหารจัดการไปสู่การปฏิบัติต้องมีความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โน้มนำบุคลากร สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความสามัคคีให้บุคลากรในการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือสร้างโอกาสในการดำเนินงานในแนวทางใหม่ ๆ กำหนดกลยุทธ์วางแผนควบคุมการปฏิบัติงาน ติดตามและประเมินผลและพัฒนา ความสามารถแข่งขันทางด้านนวัตกรรม ให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้สถานศึกษาทุกที่ยึดเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ คือ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นผู้นำในการจัดการบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติและความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และกรอบทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาเปลี่ยนเป็นการกระทำ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเรียนรู้และปรับตัวทัศนคติให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นมีนวัตกรรมและศักยภาพในการแข่งขันอยู่ตลอดเวลาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีตลอดจนความซับซ้อนของปัญหาและสภาพสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงานเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจเชื่อใจระหว่างกันในการทำงานสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนรากฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (กุลชลี จงเจริญ, 2562) จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสนใจและขาดความเอาใจใส่เรื่องของการบริหารเชิงนวัตกรรมขาดการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาของตนให้รับทราบถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษาและแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานส่งผลให้ผลผลิต คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ต่ำกว่าระดับประเทศ และคุณภาพการจัดการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย ไม่ทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คุณภาพการจัดการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ขาดการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ เกิดช่องว่างระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ร่วมงาน ส่งผลให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องน้อยมาก กระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ยั้งยืนยงเป็นศูนย์กลางขาดสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย ขาดงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นผู้นำยุคปฏิรูปการศึกษาสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้เกิดขึ้นกับตนเองมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานในด้านต่าง ๆ มีความกล้าคิดกล้าทำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีภายในสถานศึกษา

จากสภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนในปัจจุบันที่ยังมีปัญหาอยู่ก็เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย เพราะว่ายังขาดวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย และกำหนดทิศทางโครงสร้างขององค์กร และวัตถุประสงค์ที่ยังไม่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม การขาดการกำหนดเป้าหมายหมายขององค์กรเพื่อที่จะวางแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ตามความสามารถของบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษายึดติดกับกรอบงานหรือวิธีการทำงานรูปแบบเดิม และไม่ได้กำกับ ติดตาม วางแผนวิเคราะห์ การบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยการดำเนินงานบนความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อป้องกัน หรือลดโอกาสที่จะทำให้สถานศึกษาเกิดความเสียหาย อีกทั้งยังขาดความสามารถในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผลักดันให้บุคลากรเกิดการสร้างสรรค์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนให้รู้จักคิดด้วยตนเอง และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม ด้านการเรียนรู้ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมในสถานศึกษา และมีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรได้เปิดโลกทัศน์ มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรม ซึ่งมีความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษา และครูที่มีคุณภาพเป็นแรงผลักดันให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาเพราะจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานจนได้นวัตกรรมใหม่ ๆ หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสถานศึกษาทั้งหมด 214 โรงเรียน เป็นองค์กรที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ มีพันธกิจและเป้าประสงค์ ที่มุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้และมีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ และมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมากน้อยเพียงใดและแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จาก 35 โรงเรียน โดยมีจำนวนครูทั้งหมด 350 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 183 คน โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2565) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา สามารถจำแนกได้ดังนี้ โดยประกอบด้วย ครูในสถานศึกษาขนาดเล็กได้กลุ่มตัวอย่าง 43 คน ครูในสถานศึกษาขนาดกลางได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน และครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของสถานศึกษาในเขตอำเภอหนองกี่ ลักษณะเป็นแบบ (Check List) โดยสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในโรงเรียนในเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
- 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
- 3) ด้านการคิดสร้างสรรค์
- 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง
- 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 6) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แนวคิด เอกสารตำรางานและขอบเขตของแบบสอบถามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ

3.3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบทดสอบ

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

3.3.4 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วเก็บรวบรวม นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแอลฟาครอนบาค (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวม เท่ากับ 0.98

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษา และผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยใช้ QR-code ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 183 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์โดยมีการดำเนินการดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของสถานศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการนำเสนอการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำมาวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้ F-test และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s Method)

4. ผลการวิจัย

4.1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		การ แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.34	0.46	มาก	2
2	ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.33	0.41	มาก	3
3	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.30	0.45	มาก	4
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.38	0.42	มาก	1
5	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.25	0.30	มาก	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		การ แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
6	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	3.92	0.29	มาก	6
	รวม	4.25	0.32	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

4.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	Between Groups	2.756	2	1.378	6.890*	.001
	Within Groups	36.000	180	.200		
	Total	38.756	182			
2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	Between Groups	2.097	2	1.048	6.537*	.002
	Within Groups	28.863	180	.160		
	Total	30.959	182			
3. ด้านการคิดสร้างสรรค์	Between Groups	2.959	2	1.479	7.758*	.001
	Within Groups	34.325	180	.191		
	Total	37.283	182			
4. ด้านการบริหารความเสี่ยง	Between Groups	2.490	2	1.245	7.356*	.001
	Within Groups	30.468	180	.169		
	Total	32.958	182			
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	Between Groups	.152	2	.076	.830	.438
	Within Groups	16.529	180	.092		
	Total	16.681	182			

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	Between Groups	.123	2	.061	.695	.500
	Within Groups	15.864	180	.088		
	Total	15.987	182			
รวม	Between Groups	1.251	2	.626	6.475*	.002
	Within Groups	17.396	180	.097		
	Total	18.648	182			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	Between Groups	.764	2	.382	1.810	.167
	Within Groups	37.992	180	.211		
	Total	38.756	182			
2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	Between Groups	.250	2	.125	.732	.482
	Within Groups	30.709	180	.171		
	Total	30.959	182			
3. ด้านการคิดสร้างสรรค์	Between Groups	.431	2	.216	1.053	.351
	Within Groups	36.852	180	.205		
	Total	37.283	182			
4. ด้านการบริหารความเสี่ยง	Between Groups	.455	2	.228	1.260	.286
	Within Groups	32.503	180	.181		
	Total	32.958	182			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	Between Groups	.445	2	.222	2.465	.088
	Within Groups	16.236	180	.090		
	Total	16.681	182			
6. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	Between Groups	1.396	2	.698	8.610*	.000
	Within Groups	14.591	180	.081		
	Total	15.987	182			
รวม	Between Groups	.544	2	.272	2.702	.070
	Within Groups	18.104	180	.101		
	Total	18.648	182			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ได้นำเสนอการอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน เขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ได้มีนโยบายส่งเสริมการพัฒภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาให้มีการพัฒนาด้านการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานแบบเดิม โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น และส่งเสริมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมีผลลัพธ์ที่ดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิตร์นีย์ จัตุรัส (2562) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นความสามารถของผู้นำในการชักนำให้สมาชิกได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ผลักดันให้สมาชิกภายในองค์กรเกิดความคิดสร้างสรรค์โดยการนำนวัตกรรมเข้าไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาหรือสร้างแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา บุญเทียม (2565) ที่ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.1.1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมในด้านการบริหารงานร่วมกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานระบุปัจจัยความเสี่ยงการนำนวัตกรรมต่างๆไปใช้ในการดำเนินงาน พร้อมจัดตั้งหน่วยงานการตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อดูความสำเร็จความก้าวหน้าให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ขวัญชนก โตนาค (2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทดลองสิ่งใหม่ ๆ ส่งเสริมให้องค์กรทดลองใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ โดย

ผู้บริหารสามารถควบคุมกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดหรือป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสียหายภายใต้เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องช่วยกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานโดยมีการวางแผนกระบวนการจากสถานการณ์ความเสี่ยงและสามารถตรวจสอบประเมินผลได้ ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง สามารถควบคุมสถานการณ์ลดความเสี่ยงนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ผลวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก

5.1.2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมภายในองค์กร และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองตามกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานต้องสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ ทำให้บุคลากรมีมุมมองที่เปิดกว้าง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ภายในองค์กรได้ ตลอดจนมีการส่งเสริมให้ส่งผลงานเข้าแข่งขันในระดับต่าง ๆ และมีการให้ของรางวัล เป็นสิ่งจูงใจในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (2010) ได้กล่าวว่า การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีภายในองค์กรที่เหมาะสมแก่การสร้างนวัตกรรม การทำงานที่ไม่เคร่งเครียดในงานมากเกินไป มีการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน การสร้างความภูมิใจในหน้าที่การงาน ของตนเอง การสร้างมิตรภาพในที่ทำงาน รู้จักเข้าสังคมเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น การมีน้ำใจ การมีมารยาทในการทำงานร่วมกัน และมีความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ มาปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการสถานศึกษาพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

5.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานย่อมมองเห็นการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย โดยมองเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้จักปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติงานของตนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี มีความมุ่งมั่นกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก สร้างความเชื่อถือได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนครูและสามารถดำเนินภารกิจในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ภาวะผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานีรา สุมาลี (2564) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอหนองกี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีการรับรู้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวเพื่อเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาตนเองอย่าง

ต่อเนื่อง เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งนวัตกรรมจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารการศึกษา เนื่องจากนวัตกรรมการบริหารการศึกษาสามารถช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 และสนองต่อความต้องการกำลังคนยุค 4.0 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาทั้งประสิทธิภาพการจัดการเรียน การสอนการบริหารจัดการสถานศึกษาและการใช้ปัจจัยงบประมาณช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาช่วยในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นองค์กรที่มุ่งยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ มีพันธกิจและเป้าประสงค์ที่มุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหาทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ และมีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ และมีผลการ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็ก มีการบริหารงานไปในทิศทางเดียวกัน ในการสร้างวิสัยทัศน์ที่มีเป้าหมายเดียวกัน ทำให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้การสร้างสรรค์ นวัตกรรม ซึ่งผลวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2564) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในและภายนอก สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิด การนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติจริง

6.1.2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบูรณาการความร่วมมือจากบุคลากร ภายในสถานศึกษาทุกฝ่ายงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการทำงานเป็นทีม เป็นบุคคลที่ชอบแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และมุมมองของผู้อื่น หรือวิธีการทำงานใหม่ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากรและสามารถ ทำงานได้อย่างตรงความสามารถและความถนัดของตนเอง

6.1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาได้คิด สร้างสรรค์รูปแบบในการทำงานต่าง ๆ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่คอยสนับสนุน ให้คำแนะนำ และมีการกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

6.1.4 ด้านการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรใน สถานศึกษา ในการจัดทำแผนรองรับด้านปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา การระบุเหตุการณ์ ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การรายงานและติดตามผลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจําอย่างต่อเนื่อง และหาแนวทางแก้ไข้ปัญหา

6.1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐานการจัดการเรียนการสอน พร้อมกันจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการพัฒนาของบุคลากรโดย มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

6.1.6 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ กระบวนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ชุมชนแห่งการเรียนรู้มีการให้ขวัญ กำลังใจแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

6.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

6.2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

7. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กุลชลี จงเจริญ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 12(1), 189-201.

ขวัญชนก โตนาค. (2556). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*

[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัด*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชานีรา สุมาลี. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาประถมศึกษาสตูล [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.

ปาริฉัตร นวนทอง. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*

ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

พีรณย์ จัตุรัส. (2561). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ].

มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ไพศาล หวังพานิช. (2565). *วิธีวิจัยทางการศึกษา* [เอกสารประกอบการสอน]. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียน*

ประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ].

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วิชุดา บุญเทียม. (2565) *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน*

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสาร มจร. มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(1), 173-186.

Yukl, G. (2010). *Leadership in Organizations* (7th ed.). Prentice-Hall.